

27 mei 2018

DANKBAAR ZIJN DAT JE MAG LIJDEN ALS CHRISTEN?

Bijbellezing: Handelingen 5, 17-42

Deze eerste zondag na Pinksteren staat in het teken van de Vervolgde Kerk. Op deze zondag denken wij aan al die christenen die lijden vanwege hun geloof. Die gepest en vernederd worden. Die psychisch lijden hebben te dragen door de druk die men legt op hun leven. Die lichamelijk lijden door in elkaar geslagen te worden, gemarteld te worden, gevangen gezet of vermoord te worden. Nu, deze zondag is een heel contrast met vorige week, het Pinksterfeest. Maar de Pinksterzondag en de zondag van de Vervolgde Kerk staat niet los van elkaar..., zij horen juist bij elkaar! Want de Geest van God is uitgestort, God heeft de Heilige Geest gezonden, zodat wij deze weg van lijden, van strijd, van volharden en overwinnen kunnen gaan. De Geest van God is onze Trooster, onze Bijstand, onze Advocaat. Hij is gekomen om de wereld te overtuigen van zonde, van oordeel en van gerechtigheid, zo zegt Jezus Zelf volgens het Johannes-evangelie. De Geest van God is gekomen om het leven op scherp te stellen, om goed en kwaad van elkaar te scheiden, om deze wereld tot een keuze voor of tegen Jezus te dwingen... En wij zijn de getuigen, in dienst van de Geest van God. De getuigen die door de Geest van God de woorden in onze mond mogen ontvangen..., die door de Geest van God kracht mogen ontvangen om te volharden, om te verdragen. Dat is het werk van Gods Geest. Dat is de weg, waarop de Geest van God ons na Pinksteren leidt.

En zo zien wij het ook in het boek Handelingen gebeuren. Handelingen 2 vertelt ons over dat geweldige Pinksterfeest, waar 3000 man belijdenis van hun geloof deed. Maar in de volgende geschiedenis die Lukas ons beschrijft – precies één hoofdstuk verder - zien wij dat er weerstand komt. En in Handelingen 4, nog een hoofdstuk verder, zitten de apostelen die op eerste Pinksterdag in alle talen het Evangelie verkondigden, al gevangen. ... En in Handelingen 7, slechts een paar pagina's verder, wordt de eerste christen al gestenigd. Stefanus. En zo gaat het heel het boek Handelingen door. Prachtige geloofsgetuigenissen lezen wij in het boek Handelingen..., vele mensen komen tot bekering..., het geloof breidt zich meer en meer uit. Rome, het centrum van de wereld toen, wordt zelfs aan het eind van het boek Handelingen bereikt. Maar het kostte wel levens..., het ging gepaard met hevige tegenstand en verdrukking. Paulus draagt de littekens op zijn lichaam van de geselingen en vangenschappen. Stefanus is gestenigd. Jakobus wordt onthoofd. En dan hebben wij het nog niet over de andere apostelen van wie buitenbijbelse bronnen ons vertellen dat ook zij vanwege het geloof zijn vermoord.

De uitstorting van de Heilige Geest betekent diepe vreugde en rijke zegen – er komen stromen van zegen! - maar ook: nu gaat de strijd beginnen. En daarom staan wij hier op de zondag na Pinksteren bij stil. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het eigenlijk liever over zou slaan. Want het is gewoon soms eng om daar over na te denken, vindt u niet? Stel je voor dat het u of jou zou overkomen... Stel je voor dat je als christen in Iran geboren was, waar de doodstraf staat op het belijden van een ander geloof dan de Islam? En zou ik het kunnen verdragen als ik vanwege mijn geloof gemarteld zou worden? Wat kunnen die vragen soms verlammen, hè? ... Maar toch kunnen wij er niet omheen. Heel de Bijbel maakt het duidelijk: verdrukking en tegenstand... dat zijn incidenten op de weg naar het toekomstige Koninkrijk van God... het is de weg van de Kerk door de tijd, welke Jezus al voor Zijn hemelvaart heeft voorzien. Het is dus geen verrassing dat vandaag de dag miljoenen (!) christenen

moeten lijden en deze Bijbelteksten uit Handelingen in hun eigen leven werkelijkheid zien worden. De situatie in ons land, onze situatie van rust en verdraagzaamheid, is dus eerder uitzondering dan regel!

Maar ja, wat moet je er nu mee, als je dit weet? Wat kan je ermee, als je zelf eigenlijk misschien gewoon weinig tot geen tegenstand of weerstand ervaart in je geloof? Moet je het lijden en de tegenstand dan gaan zoeken? Of moet je jezelf afvragen of je wel echt christen bent, als je geen strijd ervaart? Moet je dankbaar zijn voor je situatie, of moeten je je juist schuldig voelen omdat wij niet lijden, hooguit medelijden met onze vervolgte broeders en zusters?

Ik ga voor het antwoord op deze vragen samen met u kijken naar dat wonderlijke vers wat als kerntekst voor vanmiddag is uitgekozen (Hand 5:41): *Zij dan gingen weg uit de tegenwoordigheid van de Raad en waren verblijd dat zij waardig geacht waren, omwille van Zijn Naam smaadheid te lijden. ...*

De discipelen waren blij dat zij het waard waren om als volgeling van Christus vernederd te worden! ... Ziet u het voor u: de discipelen lopen, strompelen door de straten van Jeruzalem ...met bebloede rug, omdat er net een vreselijk pijnlijke gesel overheen is gegaan..., maar met een dankbare glimlach op de mond en ogen die vreugde uitstralen... Nu, ik weet niet of het zo is gegaan. Van sommige vervolgte christenen lees je inderdaad dat zij met een glans op hun gezicht de grootste pijnen konden doorstaan. Dat kan dus echt. De Heilige Geest is zo machtig! Maar van andere vervolgte christenen lees je dat zij wel vreselijke angst en spanning hebben ervaren. De discipelen hoeven hier dus ook echt niet dansend en juichend de straten van Jeruzalem te zijn doorgedaan, nadat zij gegeseld waren. Maar... in ieder geval bleken bij hen de pijn en de angst dus geen overwinnaar te zijn. De pijn en de angst moesten het afleggen tegen..., tegen blijdschap en dankbaarheid! Zij waren blij dat zij het waard waren geacht om voor Christus vernederd te worden.

Wat is die blijdschap precies? Want ik zou ook graag die blijdschap willen hebben, willen ervaren..., uit die blijdschap willen kunnen leven.

Nou, je moet een aantal schillen wegpellen om bij de pit, om bij de kern van deze blijdschap te komen. Ik zou mij kunnen voorstellen dat de blijdschap van de discipelen daarin bestond dat zij bij en dankbaar waren dat zij er met enkele kleerscheuren zijn afgekomen. Die geseling is bepaald geen pretje..., maar goed..., ze konden na deze vreselijke behandeling thuis bij het gezin herstellen. God heeft hen gespaard voor groter lijden. Maar nee. De discipelen waren niet met hun lichaam, hun gezondheid of hun familie bezig. Dat was het niet dat hen vervulde met blijdschap. Misschien wel een beetje, maar hun blijdschap was een diepere blijdschap. ...

Waren zij dan misschien dankbaar en blij omdat zij de kracht hadden gekregen om stand te houden, om vol te houden in deze vernedering? Nou, daar zou men ook misschien wel heel blij mee zijn geweest..., een zucht van verlichting dat men niet voor de verleiding is gezwicht om aan de eisen van de Joodse Raad tegemoet te komen. Maar ook daar lezen wij niet van. Het is een nog diepere blijdschap, we moeten nog verder pellen om tot de kern te komen.

Waren zij dan blij en dankbaar omdat zij Jezus hadden gevolgd in het lijden en de tegenstand? Dat zij in de voetsporen van Jezus zijn gegaan? Nu komen wij heel dicht bij de kern..., maar het is nog een diepere blijdschap dan dat. Men was blij dat men *het waard was geacht* om in Jezus voetstappen te *mogen* gaan. *Jezus volgen..., dat was geen christenplicht, geen eis van God ... Jezus mogen volgen, dat was GENADE in de ogen van de apostelen.*

Het was geen heldendaad van de apostelen dat zij de kaken stijf op elkaar hielden, toen zij gegeseld werden. Het was geen opoffering dat zij zich zo lieten behandelen voor de Naam van Jezus. Het was *genade* dat God hen wilde gebruiken in Zijn grote reddingsplan voor de wereld. Het was

genade dat zij ook een schakeltje mochten zijn in die grote ketting..., dat zij een onderdeel mochten zijn van dat wereldveranderende begin dat God aan het maken was met deze wereld. Het was genade..., het was een groot geschenk... dat God hen op het oog had..., dat God hen wilde laten delen in dat nieuwe begin met deze wereld, die nieuwe redding, die toekomstige nieuwe hemel en nieuwe aarde die na veel strijd en lijden zal komen.

Wat een wonder dat God hen dat waard heeft geacht! Want eigenlijk... eigenlijk waren zij dat helemaal niet waard. Dat wisten zij wel van zichzelf. Want Jezus, die alles voor hen overhad, die hadden zij allemaal vlak voor Zijn sterven verlaten met Pasen. Toen het erop aankwam..., toen stond Jezus alleen. Petrus had nog de moed om Jezus later nog te volgen, maar in die nacht, die vreselijke nacht voor Jezus' sterven heeft hij toch lopen vloeken: ik ken Hem niet. 'k Heb niets met Hem te maken! En nu, nu mogen die verloochenaars, diegenen die Jezus allemaal hadden verlaten, diegenen die zoveel zwakten, twijfel en gebreken kenden..., nu mochten zij toch hun Heiland volgen en bij Hem horen! Nu mochten zij toch delen in dat Koninkrijk..., in die toekomstige heerlijkheid..., in dat grote plan van redding en vernieuwing voor deze wereld.

Om dankbaar te kunnen zijn..., om echt vreugde in je hart te voelen opborrelen, moeten wij dus niet kijken naar onze omstandigheden, of hoe je je voelt: of het meevalt, of misschien toch een beetje tegen. Om dankbaar te kunnen zijn zoals de apostelen toen, om echt vreugde te ervaren, moet je ook niet kijken naar je draagkracht, naar je veerkracht, naar alles wat je aankan..., zoals de apostelen die geseling blijkbaar aankonden. Heel mooi natuurlijk dat zij dat aankonden, maar hun blijdschap ging nog dieper. *Om echt dankbaar te kunnen zijn, om vreugde te kunnen ervaren, moet je tot je door laten dringen wat een geweldige iets het is dat God ook jou wil gebruiken in Zijn grote plan met deze wereld..., dat je mag delen in die overweldigende revolutie die Hij tot stand gaat brengen..., dat je mag delen in die genade om heel dicht bij de Here Jezus te zijn..., nu in Zijn lijden.. en straks in Zijn heerlijkheid. Dat grote plan van God moet je voor ogen houden..., die grote toekomst..., dat geweldige dat God aan het voltooien is en waar jij deel van mag uitmaken...*

Om het even te vergelijken met heel iets anders: een operatie ondergaan is niet fijn. Dat is heftig. Daar kan je als een berg tegenop zien. Maar als je steeds voor ogen houdt tijdens de operatie wat het resultaat zal zijn..., waarvoor je het doet..., hoe je kwaal erdoor geheeld wordt..., hoe je een nieuw leven wacht..., dan sta je er heel anders in. ... Nu, waar zijn u en ik mee bezig tijdens de grote operatie die God op dit moment in de wereld aan het volbrengen is? Ben ik bezig met mijn eigen omstandigheden? Mijn wel en wee? Het onrecht dat mij wordt aangedaan? Of zie ik mijn omstandigheden, mijn wel en wee, mijn leventje opgenomen in dat grote reddingsplan van God, waar ook u en waar ook ik een schakeltje in mogen zijn? Ben ik erover verwonderd dat ook ik daar een onderdeel van mag zijn..., dat de Geest ook door mij heen wil werken... en dat ik ook dicht bij de Here Jezus mag zijn?... Want dat is geen opdracht. Geen opoffering van mijn kant. Dat is *genade van Godswege*. Nu, dan kan je soms zelfs dankbaar zijn te midden van je lijden... hoe raar dat ook klinkt en hoe verkeerdt dit ook kan worden geïnterpreteerd. Natuurlijk ben je niet blij het met het lijden, met de pijn en met het onrecht. Maar wat is het geweldig als je in de pijn, in vernedering en onrecht, in lijden en strijden mag weten dat je in het leger van de HEER mag dienen..., dat je geliefd en gered bent door de Here Jezus..., dat je met Hem innig verbonden mag zijn en Hij je zal vasthouden..., dat de overwinning al door Hem is behaald..., ja, dat door al deze eeuwen heen van verdriet en dreiging, pijn en dood... God Zijn Koninkrijk aan het vestigen is. Wat een genade dat ik daar bij mag horen...!

Zij dan gingen weg uit de tegenwoordigheid van de Raad en waren verblijd dat zij waardig geacht waren, omwille van Zijn Naam smaadheid te lijden. Maar dan toch die vraag nog even van zo straks: en als je nu weinig hoeft te lijden voor je geloof, als je weinig tegenstand ervaart in je dagelijkse leefwereld? Kan je daar dan wel blij mee zijn? Of moet je je schuldig voelen dat je geen lijden ervaart?

Ik ben bij deze vraag geholpen door wat een Eritrees christen schreef, die gered is uit haar land en vertelde over al het lijden dat zij in haar thuisland Eritrea had meegemaakt. Zij werd met anderen gevangen gehouden in een snikhete container en heeft lichamelijk en geestelijk zwaar heeft geleden. Haar naam is Hele Berhan, Helen Berhane heeft een lied geschreven met het volgende refrein: *Het christendom kost je je leven, maar het eindresultaat is overwinning. Het christendom kost je je leven..., maar het eindresultaat is overwinning.* Dus: of je nu vervolgd wordt of niet, het christendom, het christelijk geloof kost sowieso je hele leven. Voor een vervolgte christen is zijn geloof allesbepalend..., maar dat is niet anders dan voor u en mij. Het geloofsleven van een Eritrees christen en van een christen zoals u en ik zou eigenlijk niet zoveel moeten verschillen. We hebben het vervolgte deel van de kerk en het niet-vervolgte deel van de kerk misschien wel veel te veel uit elkaar getrokken. Want zowel een vervolgte als een niet-vervolgte christen heeft de taak om in zijn leven God groot te maken. Dat is niet iets wat je pas moet doen, als je tegenover de vijand de keuze moet maken om te belijden dat je christen bent of je geloof te verloochenen. Christus behoort in welke levensomstandigheden ook de eer te krijgen. Met gebroken stem in een gevangeniscontainer in Eritrea, of met een meeluisterlied via Youtube als je rustig op de bank achter je laptop zit. En Jezus wil zowel in het leven van vervolgte christenen als in het leven van niet-vervolgte christenen zichtbaar zijn. In hoe een Eritrees christen klappen van de vijand verdraagt. Maar ook in hoe ik als niet-vervolgd christen omga met tegenslag of onrecht dat mij wordt aangedaan. Je hoeft niet vervolgd te worden om te laten zien wie Christus voor je is. In je keuzen of in het omgaan met je gevoelens kan er zich al een hele strijd afspelen, zonder dat je als christen in de gevangenis dreigt gegooit te worden. Ook in het omgaan met tegenslag. In het omgaan met je ziekte. In het omgaan met onrecht en vernedering. Ook daarin vraagt Jezus jou om Hem te volgen. Je hoeft geen vervolgd christen te zijn om je leven echt in dienst te stellen voor de HEER. Een vervolgte christen moet daar dingen voor opgeven en keuzen maken, maar een niet-vervolgte christen in een carrièremaatschappij waarin iedereen zich vooral moet ontplooiën, maar daar soms ook veel voor opgeven. En Helen Berhane, viel het na een tijdje in Denemarken op, dat het in zo'n rijk westers land soms nog lastiger was om echt op Jezus gericht te zijn dan in haar thuisland Eritrea. ... *Het is dus niet de vraag of wij vervolging kennen, of zullen gaan kennen... het is de vraag wat Jezus en Zijn nieuwe toekomst nu op dit moment op deze plaats voor ons betekenen.*

Helen Berhane schrijft daarom ook op een andere plek: *beschouw uw vrijheid niet als iets vanzelfsprekends. Gebruik elke kans om de Heere elke dag te prijzen. Als ik in de gevangenis kon zingen, wat kunt u dan wel niet met uw vrijheid tot eer van God doen!*

Wat betekent Jezus en Zijn nieuwe toekomst op dit moment in deze situatie voor u?

Heb je al tot je door laten dringen wat een geweldig iets het is, dat je daar in mag delen? Dat is genade! Nu leef uit die genade. Uit die dankbaarheid. Dicht bij Jezus. En dan zal Hij ook dicht bij jou zijn. Zelfs in het lijden. Juist in het lijden.

Dan kan je je soms zo dankbaar voelen, ook al is het lijden aanwezig. Dan kan je soms zelfs al glimlachen door de tranen heen.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl